

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

8. S. Thomas Apostolus Architecti Schemate & Titulo ad Indorum salutem
curandam proficiscitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

ARTICVLVS VIII.

S. THOMAS APOSTOLVS

*Architectischemate, & titulo, ad Indorum salutem
curandam proficiscitur.*

NON eleemosynis tantum, sed omni operum bonorum genere Palatum cœlestē exædificari, eiusque structores esse homines iustos, inde liquet, quod ceterae quoque actiones mèrendi vim eximiam habent. Quod ostendisse mihi visus est THOMAS Indianus Apostolus, qui, &c, ut Architectum conduci se est passus ab Indo, qui eum in finem missus erat à Rege, & tandem Architectum Regi stitit, atque se amplissimum pulcherrimumque Palatum extructurum exhibilicetus. Historia narratur à Babylonie Episcopo Abdio in libris de certamine Apostolico, & ex eo à Iohanno Peronio in vita S. Thomæ Apostoli.

GUNDAPHORVS in Indiâ Rex cum palatiū ædicare miro eoq; Romano opere constituisset, Abanem, qui ad opus illud Architectum præstantissimum conquiri eret, Romanum misit. Is cum Cæsaream venisset, & quod verisimile est, Architectum referens, cum copioso famulitio à CHRISTO humanâ specie comparente, interrogatus dicitur, quâ de causâ tantum terrarium & pelagi emensus esset? cum autem respondisset, missum se ad peritissimum aliquem Architectum conducendum, dixisse Dominum: est mihi seruus in eâ arte versatus: gregiè: Credidit Abanes, & ad Thomam, illum in Euangeliō Ioan. xi. 16. cognominatum Didymum, adductus, cum eo egit multis; tandemque pactus est, & profectio ex consensu utriusque indicta. Conscendum

fnōx

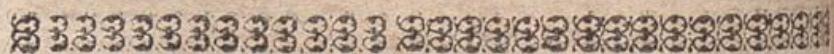
mox nauem; in qua, dum de varijs inter se conferunt, quærit Indus, in quâ Artis Architectonicæ parte potissimum excellat? an in omni? quod tâtam à Domino suo commendationem habeat? Tum Thomas professus est, iacere le fundamenta, quæ nunquam vetustas consumat: parietes erigere, qui nunquam collabantur: facere exedras, & speculas eiusmodi, quibus nunquam lumen desit: fabricam totius molis ita erigere, ut spectantibus quibuscumque sit admirationi. Porro, Ædificia quædam, licet exterius non magnam eximiamque pulchritudinem ostentent, intrinsecus tamen mira elegantia præstare. Denique addidit, quicquid è lapide, ligno, argento, auro, gemmis & vñionibus extripi possit. aut ornari, id in suâ esse manu: & facilem se fore magistrum, Architectonicam hanc discere volentibus.

THOMÆ fidem adhibuit Abanes, & quam primum ad Regem suum redux venit, naui Architecti dotes eximias deprædicauit. Gaius Rex, ingentem pecuniæ vim, ad futurum Ædificium Thomæ numerari iussit, cui ædificationem etiam atque etiam commendauit; & ut properaret seriò iniunxit. Ad promisit operam Thomas. Rege mox profecto, & peregrinante, Apostolus nullum fecit finem disseminandæ religionis Christianæ, largiendæque egentibus regiæ pecuniæ. Reuersus Rex, cum quid actum intellexisset, Thomam in vincula rapi mandauit, furens, ac minitans. Interim Gandius Regis frater moritur: alij ad extrema tantum venisse narrant. Sibi redditus post quatriiduum Regi exponit: ostensum sibi à bonis Genijs in cœlo Palatum, quod ei Thomas Architectus Europæus miro magnificoque opere extruxerit: illius autem cum elegantiam spectaret, ductibus se suis dixisse, quod vnum istud inoptatis haberet,

vt

ut dignus esset, qui vel atriensis, aut sub illo, ostiarius*l*
lius regiae designaretur. Id quidem sibi denegatum
additum tamen: si illud inhabitare vellet, quoniam fra-
ter eius in habitatione se indignum reddiderit, potesta-
tem ipsi fieri, à germano illud emendi, numeratā, quam
is exposuerat, pecunia. Sed noluit Rex damnosō com-
mercio se tam commoda habitatione priuare: & si-
gnificavit fratri, ut si palatii visi desiderio teneretur, age-
ret cum Thoma, de alterius æquè pulchri extuctione.
Fecit Gaudius quod proponebatur. Tum Apostolus
hac usus oratione dicitur. Hoc vobis persuadeatis,
velim: innumera jam in cælo esse exædificata Palatia,
eaque à primâ mundi origine ad inhabitandum para-
ta, quæ fidei, & quæ ex fide emanant, operum bono-
rum precio emantur. Itaque si Palatiorum cælestium
cupiditate flagratis, agite constanter, & fide ac religio-
ne Christiana suscepitā, diuitias vestras, quæ migrante
ex hac vita sequi non possunt, præmittite, & egentibus
peregrinis ac viduis liberaliter distribuite. Si feceritis,
addico certò, nulli in cælo Rege dignum Palatum de-
futurum.

AT QUEE hoc est tertium Ædificium, quod vocatur
Operum meritoriorum, cui extruendo operam suam
impendere debere Architectum nostrum Tropologi-
cum initio monuimus. De eo autem, ut de aliis
Ædificiis superius nominatis intelligi po-
test illud toties decantatum: SA-
pientia adificauit sibi Do-
mum.

SERMO